

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ – NA OBSZARZE LGD KRAJNA ZŁOTOWSKA

realizowanej w ramach operacji pt. „Cztery podejścia jeden cel-wypracowanie innowacyjnych mechanizmów współpracy z wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i historycznego obszarów LGD”.

Podmiot organizujący wizytę (Lider) Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska, we współpracy z partnerami projektu:

1. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Zielone Bieszczady”

Instytucja goszcząca / miejsce wizyty: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska

Termin wizyty: 22-24 sierpnia 2018 r.

Celem wizyty studyjnej jest zbudowanie platformy współpracy - partnerstwa w obszarze działań Lokalnych Grup Działania z wykorzystaniem zasobów lokalnych poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy partnerami i wypracowanie innowacyjnych instrumentów poprawiających wdrażanie inicjatyw z zakresu rozwoju obszarów wiejskich.

Charakterystyka grupy biorącej udział w wizycie studyjnej: Pracownicy LGD „Zielone Bieszczady”, Członkowie Rady LGD „Zielone Bieszczady”, członkowie stowarzyszenia LGD „Zielone Bieszczady”, lokalny samorząd (pracownicy gmin: Olszanica, Czarna, dyrektor GDK w Czarnej), lokalni mieszkańcy i liderzy, w tym: członkowie/prezysi lokalnych stowarzyszeń, lokalni przedsiębiorcy, rolnicy, przedstawiciele grupy nieformalnej „Grupa Inicjatywno-Twórcza Czarna Dolna i Przyjaciele.

Przebieg wizyty studyjnej / opis wykonywanych zadań w danym dniu/:

I dzień – 22.08.2018 r.

Nasz przyjazd rozpoczął się od powitania uczestników przez pana Marka Romańca nad malowniczym Jeziorem Dużym w miejscowości Jastrowie w Rezydencji „Leśna Chata”, gdzie wspólnie zjedliśmy obiad. Po obiedzie zakwaterowaliśmy się w niezwykłym Gospodarstwie Agroturystycznym Folwark Hawaje w Starej Wiśniewce (gmina Zakrzewo). Po krótkim odpoczynku odbyło się spotkanie z władzami Stowarzyszenia „LGD Krajna Złotowska” podczas którego przedstawiono działania tej organizacji, w spotkaniu uczestniczyli Pan Przemysław Kurdziko - Wójt Gminy Lipka oraz Pan Henryk Dobrosielski - Wójt Gminy Zakrzewo.

Kolejnym punktem wizyty było spotkanie z właścicielami Gospodarstwa Agroturystycznego Hawaje „najlepsze Gospodarstwo Agroturystyczne 2016 w Wielkopolsce” – dobry przykład „Jak rozwijać przedsiębiorczość na wsi”. Gospodarze tego czarującego miejsca to miłośnicy przyrody, myśliwi, od pokoleń związani z lasem. Podstawę działalności stanowi sad oraz hodowla dzikich zwierząt: jelenie, daniela oraz dziki. Wysłuchaliśmy prelekcji podczas której dowiedzieliśmy się wiele w kwestii rozwijania przedsiębiorczości na wsi, a także o wymogach sanitarnych i weterynaryjnych, z którymi wiąże się prowadzenie takiego folwarku. Wieczorem odbyła się uroczysta kolacja.

II dzień – 23.08.2018 r.

Drugiego dnia było jeszcze ciekawiej. Po śniadaniu wyruszyliśmy w trasę. Cały dzień spędziliśmy w terenie podpatrując dobre praktyki u innych. Odwiedziliśmy Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

w miejscowości Lipka, gdzie przywitały nas i oprowadziły Pani Ewa Polańska-Ciechanowska - dyrektor szkoły oraz Pani Bogumiła Romaniec – przedstawicielka Urzędu Gminy Lipka. Na szkolnym podwórku powstała m.in. „Klasa pod chmurką”, czyli klasa na świeżym powietrzu: z ogródkiem, ścieżką dydaktyczną i wiatą. Następnie zaprezentowano nam kilka innych inwestycji na terenie gminy, m.in. zagospodarowanie placu pod budynkiem Urzędu Gminy i nowoczesny kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy z łowiskiem, pomostem, wiatą grillową, placem zabaw i boiskiem do gry w piłkę siatkową. Kolejnym punktem wizyty była świetlica w Krzywej Wsi, gdzie przywitał nas Wójt Gminy Złotów, Pan Piotr Lach, Rada Sołecka, panie ze Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Krzywej Wsi. Przy pysznym domowym cieście opowiedziano nam zarówno o sukcesach, jak i problemach z jakimi borykają się mieszkańcy tej wsi, a także o realizacji przeróżnych projektów, inwestycji, organizacji lokalnych imprez i uroczystości. Uczestnikom naszej wizyty najbardziej spodobał się pomysł na zagospodarowanie terenu pod „ruchome piłkarzyki”. Następnie odwiedziliśmy Gospodarstwo Agroturystyczne i Restaurację „Poziomka”, które znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie pięknego jeziora Borówno. Gościniec ten jest przykładem dobrze prosperującej, rodzinnej firmy, a także przykładem przedsiębiorczych, pomysłowych ludzi, którzy tworzą to niepowtarzalne miejsce. Gospodarstwo obejmuje też mały Browar jako przykład firmy rodzinnej. W ramach wizyty zjedliśmy wyśmienity obiad, odbyła się prezentacja gospodarstwa oraz degustacja produktów lokalnych. Między czasie uczestniczyliśmy w ciekawym warsztacie pn. „Jak zaplanować rozwój wsi od nowa – warsztaty z planowania partycypacyjnego” na przykładzie zagospodarowania obszarów rekreacyjnych w Kujankach z podsumowaniem i dyskusją. Warsztat został przeprowadzony przez Pana Marka Romańca. Kończącym akcentem była kolacja w miejscu zakwaterowania.

III dzień – 24.08.2018 r.

Trzeci dzień rozpoczęliśmy wizytą w Zagrodzie Krajeńskiej w Złotowie, gdzie czekało dla nas wiele niespodzianek. W skansenie tym znajduje się zagroda z XVIII w. z budynkiem mieszkalnym i budynkami gospodarczymi, w których zgromadzono ogromną ilość przedmiotów z dawnych lat. W ramach wizyty obejrzelśmy zagrodę, a każdy z nas wziął udział w trzech rodzajach warsztatów artystycznych „Rękodzieło to jest to”. Były to warsztaty garncarskie, makrama oraz haft krajeński. Każdy z nas samodzielnie wykonał malunek pięknego haftu krajeńskiego na filizance. Była również możliwość wykonania miski lub flakonu na kwiaty na kole garncarskim oraz nauczania się podstawowych węzłów makramy - znanej od starożytności sztuki wiązania sznurków, bez użycia igieł, drutów lub szydełka. Tego dnia zwiedziliśmy również Muzeum Ziemi Złotowskiej w Złotowie, które mieści się w domu mieszczkańskim z XVIII w. o konstrukcji szachulcowej. Po obiedzie przyszedł czas podsumowań i podziękowań. Wymiana informacji, dobrych praktyk i pomysłów między uczestnikami wizyty studyjnej stanowi najważniejszy rezultat tego wyjazdu i projektu. Wyjazdy takie to szansa na nowe pomysły, nową energię, wymianę doświadczeń, nawiązanie kontaktów i współpracy. Uczestnicy naszego wyjazdu takie kontakty nawiązali – zarówno między sobą, jak i z LGD Krajna Złotowska. Ponadto zobaczyli i posłuchali od innych działaczy – o świetnych pomysłach, przykładach działań i inwestycji. A nie ma lepszej mobilizacji do lokalnego działania, jak pojechać i zobaczyć „jak robią to inni”.

Podczas całej wizyty była wykonywana dokumentacja fotograficzna.

Krótko podsumowując projekt pt. „Cztery podejścia jeden cel-wypracowanie innowacyjnych mechanizmów współpracy z wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i historycznego obszarów LGD” okazał się wspaniałym doświadczeniem oraz skarbnicą pomysłów dla naszych działaczy. Wiele zobaczyliśmy i wiele podpatrzyliśmy. Jesteśmy – bardzo zadowoleni, z głową pełną pomysłów i nowych zamierzeń.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Serdecznie dziękujemy wszystkim zaangażowanym w organizację zarówno tej wizyty jak i dwóch poprzednich, a w szczególności: Pani Dorocie Sawa - Prezes Zarządu LGD "Krasnystaw PLUS" , Pani Gabrieli Męczyńskiej - Dyrektor biura Stowarzyszenia "Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie" oraz Panu Markowi Romańcowi - Dyrektor LGD Krajna Złotawska, który jest również autorem całego projektu.

Dziękujemy za mile spędzony czas i tak życzliwe przyjęcie naszej grupy.